

Vånå fängelse

Information för nyintagna

Dnr 8/400/2019

Vånå fängelse

1.10.2024

Välkomsthälsning

Du står inför en spännande resa mot rehabilitering och ett liv utan kriminalitet. Vånå fängelse erbjuder utmärkta förutsättningar för detta. Under din strafftid får du delta i olika aktiviteter, till exempel arbeta, studera eller delta i sysselsättningar inom fängelseområdet. Här i Vånå bor vi omgivna av natur, vilket gör att du kan motionera på olika sätt och koppla av.

Under din strafftid kommer du inte att vara ensam. Du får en personlig handledare och en ansvarig väktare, som hjälper dig att bekanta dig med fängelset och hur det funkar här och som följer dig under hela din strafftid och ser till att målen i din strafftidsplan uppfylls.

Alla vi på Vånå vill att det här ska bli din sista dom. Därför kommer vi att göra vårt yttersta för att se till att du gör framsteg på din rehabiliteringsväg och att din resa i Vånå fängelse blir en säker väg till målet so är ett liv utan kriminalitet.

Johanna Erholtz
Enhetschef för Vånå fängelse

Innehåll

Allmänt	3
Ansvarig tjänsteman och förtroenhet med förhållandena på anstalten	5
Plan för strafftiden	5
Straffidsbeslut.....	6
Övervakad frihet på prov	6
Basvård och boende	7
Lokaler du disponerar över.....	7
Klädsel, linne och klädvård.....	7
Renlighet	8
Mathållning och butiksbesök	9
Rökning	9
Innehav av egendom	10
Saker du får ha.....	10
Att ta saker till fängelset	10
Att lämna saker ifrån sig.....	11
Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering.....	11
Kontakter med omvärlden.....	11
Telefoni.....	11
Brev och postförsändelser.....	12
Att motta mejl	12
Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation	13
Inkomster och penninghantering.....	14
Besök	14
Permission	16
Permission på basis av strafftidens längd	17
Permission av viktigt skäl	17
Permission av synnerligen viktigt skäl.....	18
Deltagande i sysselsättning	18
Arbetsdrift.....	18
Studier	19
Rehabiliterande insatser.....	19
Elektroniska tjänster	19

Befrielse från sysselsättningsplikt för viss tid	20
Fritid	20
Fritidsaktiviteter	20
Bibliotek	21
Andlig verksamhet och själavård	21
Hälsovård	21
Hur man ska bete sig i fängelset	22
Rätt att anföra klagomål och begära omprövning	23
Att anföra klagomål	23
Innehållet i klagomålet	23
Tillställande av klagomålet till myndighet som utövar laglighetsövervakning	24
Begäran om omprövning	24
Personalen och hur man uträttar ärenden	25

Allmänt

Du har anlänt till Vånå fängelse, som är en öppen anstalt avsedd för kvinnor. Du håller i händerna informationsbroschyr för nyintagna där du ska ta del av hur det fungerar i Vånå fängelse och vad som gäller när man avtjänar straff. Du ska även ta del av fängelsets ordningsstadga, med bestämmelser som är mer ingående än bestämmelserna i lagen och de anvisningar och föreskrifter som utfärdats med stöd därav.

Vånå fängelset har 47 platser för kvinnor och en nationell familjeavdelning med 10 platser för föräldrar och deras barn under tre år. Vånå fängelse lyder under Brottspåföljdscentralen i Tavastland, som även Tavastehus fängelse och Samhällspåföljdsbyrån i Tavastland med verksamhetsställena i Tavastehus och Lahtis hör till.

På anslagstavlan i varje boendeenhet finns ordningsstadgan och broschyren med information för nyintagna. Där finns också tidschemat med tider för närvarokontroller och arbete.

Närmare information om verksamheten ges genom separata meddelanden som kan läsas på huvudbyggnadens stora anslagstavla.

På jouten i huvudbyggnaden finns att få en pärm med lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar vilka reglerar avtjänande av fängelse. Pärmerna kan man få låna från jouten. Kontaktuppgifterna till tillsynsmyndigheterna hittar du på anslagstavlan.

Vånå fängelse är en anstalt där fångarna ska förbinda sig att avstå från allt missbruk av alkohol och droger. Nykterheten och drogfriheten övervakas med hjälp av test, och därför måste varje fånge på begäran gå med på att genomgå ett test.

I Vånå fängelse står fångarna under elektronisk övervakning. Varje fånge får en övervakningstelefon och en fotboja. Fångarna ska se till att telefonen är laddad och alltid bära med sig utrustningen.

Ett gemensamt möte hålls i Vånå fängelset varannan vecka. Där informerar man om aktuella frågor och får möjlighet att diskutera med personalen. Dessutom håller väktarna och handledarna möten på enheterna där man fokuserar på frågor och önskemål som kommit fram på respektive boendeenheter. Du kan be om ett möte på din enhet via din egen handledare eller väktare.

En utländsk fånge bereds möjlighet att stå i kontakt med sitt hemlands beskickning och, om möjligt, hjälp med tolkning.

Är du tveksam eller undrar över något så är det bäst att du vänder dig till personalen, så du får korrekta besked och förhållningsregler.

Vånå fängelse
PL 845
13501 Tavastehus, Finland

tfn +358 029 568 1701 (jouren)

Besöksadress:
Vånå fängelse, Yläneentie 26, Tavastehus

Mejl till fångarna kan skickas till:

vankiposti.vanaja@om.fi

vanaja.vankila@om.fi

Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten

Du får en väktare utnämnd till din egen ansvarige tjänsteman på Vånå fängelse för den tid du är intagen. Din ansvarige tjänsteman är aktivt närvarande i vardagen när du avtjänar ditt straff och ser till att verkställigheten löper smidigt. Du kan diskutera vardagliga frågor som gäller på Vånå, såsom elektronisk kommunikation med begränsad tillgång till internet. Dessutom bereder och föredrar den ansvariga tjänstemannen olika tillståndsärenden, till exempel permissioner.

På dagen då skrivs in tar din ansvarige tjänsteman ett ankomstsamtal med dig och bekantar dig med hur det fungerar på Vånå fängelset, dagsschemat, ordningsreglerna och fängelseområdet. Du kommer också att träffa sjuksköterskan så snart som möjligt. Personalen anvisar dig någonstans att bo.

När du väl anlärt till fängelset håller man en intagningsintervju med dig under din första vecka. Där tar man en detaljerad genomgång av din livssituation, de mål i planen för strafftiden du ska jobba mot och dina egna funderingar när det gäller fängelsetiden. I intagningsintervjun deltar en personlig handledare som man valt för dig, som i samarbete med den ansvarige tjänstemannen ansvarar för frågor som rör främjandet av din plan för strafftiden, såsom bedömning av dina mål och planering av metoderna för att uppnå dem. Din personliga handledare stöder dig i sociala och familjefrågor och hänvisar dig till nödvändiga tjänster, samt förbereder din övervakade villkorliga frigivning i samarbete med dig.

Plan för strafftiden

Innan du blev intagen i fängelse har du fått en individuell plan för strafftiden gjord upp för dig. Den styr hur du kommer att avtjäna straffet och släppas fri eller eventuellt få villkorlig frihet. I planen för din strafftid slår man fast de mål du ska jobba gentemot under din tid i anstalten. Utgående från planen och de alternativ som fängelset har att bjuda på blir du placerad i någon sysselsättning. Du kan själv påverka hur planen framskrider genom att aktivt samarbeta med personalen mot de mål som är uppställda i din plan. Hur bra planen för din strafftid framskrider har inverknings på dina permissioner och dina chanser att få övervakad frihet på prov. Man följer regelbundet upp hur planen framskrider, och planen tas upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året. För uppföljningen svarar den

väktare som utsetts till din ansvarige tjänsteman, tillsammans med din egen handledare som utsetts för dig.

Strafftidsbeslut

På verkställighetsenheten tar man fram ett beslut som gäller tidsfristerna för ditt straff. Detta sker strax efter att du påbörjat avtjäna straff. Av beslutet framgår grunderna för beräkningen av strafftiden, tidpunkten då fängelsestraffet eller förvandlingsstraffet för böter kommer att vara avtjänat till fullo, tidpunkten för villkorlig eller annan frigivning samt datumet då prøvotiden går ut. Där står även den tidigaste tidpunkten då permission på basis av strafftidens längd kan bli aktuell.

I strafftidsbeslutet för den som avtjänar fängelse på livstid anges den tidpunkt vid vilken fången tidigast kan friges villkorligt. I beslutet om ett kombinationsstraff anges övervakningstiden och tidpunkten vid vilken den börjar löpa.

I frågor som gäller domar och strafftider ska du vända dig till kontaktpersonen som koordinerar verkställighetsrelaterade ärenden. På Vånå fängelse är det brottspåföljdschefen.

Övervakad frihet på prov

Mot slutet av verkställigheten är det möjligt att bli släppt och få övervakad frihet på prov, om förutsättningarna för detta är uppfyllda. Möjlighet till övervakad frihet på prov tas upp med varje fånge. Du kan själv ta upp frågan till exempel i samband med uppdateringen av din plan för strafftiden eller i diskussioner med personalen.

Du kan släppas fri på prov under elektronisk övervakning tidigast sex månader innan du räknas bli villkorligt frigiven. Övervakad frihet på prov förbereds omsorgsfullt i samverkan med fängelsepersonalen. Du kan själv påverka din eventuella frihet på prov genom att vara aktiv och samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden samt genom att uppföra dig klanderfritt under strafftiden.

Basvård och boende

Lokaler du disponerar över

Bostadsrummen är färdigt inredda. Dina personliga tillhörigheter ska rymmas i ditt eget rum, och mängden kan begränsas för brandsäkerhetsrelaterade hänsyn. Du får ha upp till två gröna växter i ditt rum, men snittblommor är förbjudna. På enheterna finns behövliga kärl, rengöringsmedel och rengöringsredskap. Du får inte handla rengöringsmedel i butiken, men tvättmedel och personliga hygienprodukter måste du skaffa dig själv.

Vid inskrivningen får du nyckeln till ditt bostadsrum. Du ska hålla dörren till ditt rum låst när du lämnar rummet och se till att ytterdörren hålls låst. Om du tappar nyckeln är du skyldig att utge ersättning med 25 euro. Nyckeln ska du lämna på väktarkontoret när du lämnar fängelseområdet. Detta gäller dock inte när man går ut under ledsagning, exempelvis när man går och handlar.

Tystnaden börjar 22.00 och slutar 06.00 och då ska alla få sova i lugn och ro.

Matlagning, städning med mera ska skötas innan tystnaden börjar.

Klädsel, linne och klädvård

På öppen anstalt använder man egna kläder. Egna kläder eller plagg kan dock förvägras om ordningen eller säkerheten i fängelset födrar det. Förvägras du att inneha ett klädesplagg har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning. Du tillåts att inneha egna kläder upp till en sådan mängd som brandskyddet och förvaringsutrymmena på ditt rum m.m. möjliggör.

På Vånå fängelse bedrivs en lopptorg där du kan köpa kläder och skor till förmånliga priser. Lopptorget och butiken som saluför anstaltens produkter har öppet enligt överenskommelse och när det skilt meddelas. Vill du handla något ska du vända sig till den ansvarige handledaren.

Man ska vara korrekt klädd på fängelseområdet. Sommartiden får badkläder endast användas i strandområdet. Blir något oklart när det gäller detta med korrekt klädsel kan du alltid vända dig till personalen och fråga.

Dina egna kläder ska du tvätta själv i tvättstugan som finns på nedre botten i huvudbyggnaden. Tid kan du boka på jouden. Det är en timme i tvättstugan en gång per dag som gäller. Du ska gå till tvättstugan alltid via jouden.

När du jobbar ska du ha klädsel som uppfyller krav som gäller för den konkreta sysslan, detta bland annat med tanke på arbetarskydd. Om arbetet förutsätter att du använder skyddskläder, får du lämpliga arbets- och skyddskläder som du kan använda.

Linne, såsom lakan och handdukar, får du av fängelset. Du kan också få en matta från fängelset. Det är inte tillåtet att ta med sig eget linne och handdukar till fängelset. Du kommer att tilldelas egna handdukar för hårfärgning. Hårfärgning är endast tillåten i sådana lokaler på enheter som lämpar sig för ändamålet. Hårfärgning får inte ske i huvudbyggnaden.

Brottsförmyndighetens persedlar tvättas centraliserat på en extern tvättinrättning. Du får inte själv tvätta sänglinnet som du har fått från fängelset. Linnebyte sker i huvudbyggnaden varannan onsdag 17.00 och på familjeavdelningen 16.45. Mattor kan bytas två gånger per år. Personalen ger dig närmare anvisningar om dagarna för byte av persedlar.

Renlighet

Du ska plocka och städa i ditt bostadsrum och andra rum där du vistas, och dessutom ska du sköta om annan renhållning och hushållsarbete. Det är ditt ansvar att städa upp efter dig efter att du använt de gemensamma utrymmena. Instruktioner för veckostädning och återvinning finns på enheterna. Sopor ska sorteras i blandat, organiskt, metall, glas och plast, till kärl som är anvisande för varje sort.

Att hålla huset propert är en del av brandsäkerheten. Bostadsrummet ska vara städlat och plockat och sängen bäddad varje morgon innan du går till sysselsättningarna. Stäng av

elektriska apparater, dra ut onödiga sladdar och släck lamporna. Förvara inga föremål på värmeelement, på eller omkring spisen eller ovanpå kylskåpet.

Alla boende har ett gemensamt ansvar för att ta hand om de gemensamma utrymmena på sin boendeenhet och att informera personalen om trasiga eller skadade varor eller utrustning i boendelokalerna. Personalen ger närmare anvisningar om praxis och arbetsfördelning när det gäller städning av gemensamma lokaler.

Mathållning och butiksbesök

När du skrivits in ska du gå ut och handla åtföljd av en väktare eller handledare om det så behövs. Detta för att Vånå fängelse har ingen mathållning. Alla tillagar sina egna måltider i självförvaltning. Du ska se till att handla tillräckligt med matförnödenheter i butiken så det räcker för en veckas måltider för dig. Vid behov ger personalen dig handledning i hur du lagar din mat på egen hand.

Matpenningen för självförvaltningen utgår med 1,65 € för frukost, 2,75 € för lunch, 2,75 € för middag och 1,20 € för kvällsmat, sammanlagt 8,35 € per dag. Har du inga pengar när du skrivs in kan fängelset ge dig Leijona Caterings matpaket så länge att du får in några pengar.

För dagar med matpaket betalas ingen matpenning.

Man samåker och handlar en gång i veckan. Avgång sker från huvudbyggnaden enligt tiderna i dagordningen. Du har ungefär en timme tid att handla. Du får handla på Prisma och utträta ärenden på info, S-banken och bankomaten. Det är inte tillåtet att handla i andra butiker eller ställen. Du måste uppföra dig ordentligt och spara kvitton på dina inköp. Du kan bli tillfrågad om dem senare. Märk väl att du inte har tillstånd till några personliga möten med utomstående personer medan du är ute och handlar.

Rökning

Rökning är endast tillåten på särskilt anvisade platser.

Rökning är förbjuden i boenderummen, andra inomhusutrymmen och i omedelbar närhet av dörrarna till bostadsenheterna. Under natten får du röka utanför din enhet i ett anvisat område. Visa hänsyn till andra när du röker eller snusar och håll området städat genom att

lägga fimpar och prillor i askkoppar. Du får ha hos dig upp till en limpa cigaretter åt gången, mer än så ska förvaras i ditt eget förvaringsfack.

Innehav av egendom

Saker du får ha

Du tillåts inneha en rimlig mängd personliga tillhörigheter, dock med hänsyn till tillgång till förvaringsutrymmen, brandskydd och möjlighet att granska och inspektera föremålen i fråga. Förvägras du att ha ett föremål eller ämne har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning.

Man gör upp en förteckning över alla dina tillhörigheter som tas in till förvaring på anstalten. På din begäran kan en förteckning även göras upp över den särskilt värdefulla egendom som du tillåts ha i din besittning. Det som du inte tillåts ta med dig till bostadsrummet tas i säkert förvar och du får det tillbaka när du lämnar fängelset. Detta gäller dock ej saker eller ämnen som är farliga eller förbjudna i lagen. Under anstaltens öppettider kan du göra ett övervakat besök till ditt fack efter överenskommelse med personalen.

Läs noga fängelsets ordningsstadga! Där står bestämmelser som gäller innehav av egendom och där definieras vilka föremål som man inte får inneha.

Observera att om du har planer på att skaffa dig saker utifrån, ska du på förhand försäkra dig om att du kan få ha dem i din besittning eller att de kan tas till förvaring i fängelset.

Att ta saker till fängelset

Enligt ordningsstadgan får du under besöken ta emot en mindre mängd saker och föremål som är tillåtna i Vånå fängelse. Det rör sig om ungefär en vanlig plastpåse som drar 30 liter. Fängelsepersonalen kontrollerar sakerna innan du får dem.

Utanför besöken du få en mindre mängd saker postade till dig. Det ska vara saker som det är tillåtet att inneha i fängelset.

Observera att förvaringsutrymmena på fängelset är begränsade, vilket innebär att ifall varorna inte får plats kan de bli sända dit du anvisar på din bekostnad.

Att lämna saker ifrån sig

Du kan lämna ifrån dig dina personliga tillhörigheter så att de som kommer och besöker dig kan ta dem med sig när de far. Också saker som du lämnar ut ska överlämnas till fängelsepersonalen för inspektion i god tid före besöket. Dessutom när du far på permission kan du föra bort saker.

Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering

Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering kan ske om du har tillstånd från brottsförvaltningschefen. Det kan du få om du har en grundad anledning, såsom frigång för arbete utanför anstalten.

Kontakter med omvärlden

Telefoni

Du kan beviljas tillstånd att använda mobiltelefon. I Vånå fängelse ska du underteckna en förbindelse, där man anger regler och anvisningar för hur mobiltelefon ska användas. Telefonen ska inte ha internetanslutning eller kamera, alltså det är förbjudet att använda en smarttelefon i fängelset. Du får inte radera loggar och samtalshistorik från din mobiltelefon.

Du får ringa samtal till personer utanför fängelset. Din telefon kan du använda i ditt bostadsrum och på fängelsegården, om du efterlever anvisningarna som gäller telefoni.

Din telefon tas till jourrummet för förvaring över natten under kvällens närvarokontroll 19.00 till 20.15.

När du går till sysselsättningarna ska du lämna din mobiltelefon i skåpet på jouten. Det är förbjudet att använda mobiltelefon i huvudbyggnaden.

När du talar i telefon ska du visa hänsyn till andra och undvika högljudda samtal. Läs noga igenom villkoren för användning av telefon. Om du inte har någon telefon eller samtalstid kvar ger fängelset dig möjlighet att sköta viktiga och tvingande ärenden telefonledes.

Brev och postförsändelser

Du har rätt till korrespondens per post. Brev du skickar ska du lämna i jouten med portot betalt. På utgående postförsändelser ska man anteckna avsändarens namn så att det syns. Postlådan töms på vardagar.

Man kan skicka post till dig till fängelsets adress som är

Vånå fängelse

Ditt namn

PL 845

13501 Tavastehus, Finland

Om du beställer varor, kläder med mera från postorderföretag måste du se till att paketet levereras direkt till Vånå fängelse. Observera att fängelsepersonalen inte avhämtar från posten eller budtjänsten paket som adresserats till fångar. Adressuppgifterna på försändelsen måste vara i den ordning som anges ovan för att försändelsen ska bli levererad direkt fram till fängelset. Kontakta vid behov personalen för mer information.

Man kan skicka dig brev till fängelset på fängelsets postboxadress. Det är inte nödvändigt att nämna fängelset i adressen. Det går bra att bara skriva ditt namn, PB 845, 13501 Tavastehus, Finland.

Brev och andra postförsändelser kan granskas i fängelset. Ett undantag är brev och skrivelser till och från advokater och myndigheter som utövar tillsyn över fängelsets verksamhet. Post kan du hämta från jouten efter sysselsättningstiden.

Om det i ett brev eller en postförsändelse kommer in föremål eller ämnen som man inte får inneha i fängelse, ska dessa omedelbart lämnas över till personalen.

Om du vill kan du göra en tillfällig adressändring så att din personliga post kommer till fängelset och når dig. Adressändringen kan göras på webben med bankkoder.

Att motta mejl

På en öppen anstalt får du ta emot mejl. Adressen är **vankiposti.vanaja@om.fi**.

I mejlets adressfält ska avsändaren skriva in ditt förnamn och efternamn. I mejlets textdel ska avsändaren skriva in sitt eget förnamn och efternamn så att uppgiften om vem som är avsändaren förmedlas till dig. Av informationssäkerhetsrelaterade skäl avlägsnar mejlsystemet alla bilagda filer och bilder automatiskt. Personalen printar ut mejlet. Du får endast ta del av själva meddelandet, inga bilagor.

Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation

Enheten disponerar över två arbetsstationer för elektronisk kommunikation där fångarna kan få använda internet och Skype i begränsad omfattning. Arbetsstationerna befinner sig i anslutning till jouten. Du kan boka en dator på jouten och använda den en timme per dygn. En snabbare dator får du använda 15 minuter åt gången. Endast en person får använda datorn åt gången.

Du kan ansöka om tillstånd att använda internet för ändamål som hänför sig till din utkomst, arbete, utbildning, rättsliga ärenden, sociala eller boenderelaterade ärenden eller om du har något annat motsvarande viktigt skäl. Du kan också meddelas tillstånd att använda din egen smarttelefon eller dator om du har ett grundat skäl därtill, till exempel för studier. När du söker om tillstånd ska du motivera varför du ska ha tillgång till internet, såsom för betalning av räkningar i nätbanken. Din internetanvändning får övervakas vid behov. Tillstånd ska du söka på en separat blankett.

Du kan också få tillstånd att skicka och ta emot mejl. Mejl får användas för att sköta ärenden med myndigheter, studierelaterade ärenden och i syfte att hålla kontakt med omvärlden.

Personalen kan ge dig ytterligare information och handleda dig i användningen av tjänster som kräver stark autentisering, detta gäller många myndighetstjänster, bland annat FPA och Skatteförvaltningen. En del av de elektroniska tjänsterna kan du dessutom använda för att uppnå målen i planen för strafftiden till exempel när det gäller rehabilitering och studier. På arbetsstationernas ingångssida <https://www.rikosseuraamus.fi/sv/index/portti.html> finns tematiskt grupperade länkar till elektroniska tjänster.

Mer information om möjligheterna att använda elektroniska tjänster och funktionerna i dem finns under rubriken Elektroniska tjänster. Information om kontakthållning via videoförbindelse finns under rubriken Besök.

Inkomster och penninghantering

I ett öppet fängelse betalas du sysselsättningspenning eller skattepliktig lön för arbete på öppna anstalter om du deltar i arbetsdriften, utbildning eller rehabilitering. Inkomster och förmåner betalas till ditt eget bankkonto. Ta med dig uppgifterna om ditt kontonummer för löneutbetalning. Du får ha dina kontanter och betalkort på dig. Saknar du eget bankkonto eller bankkort, ska du ta det upp med personalen.

Sysselsättningspenning utgår med 7,35 euro för var dag du deltagit i någon sysselsättning. Kategorin av sysselsättningspenningen betingas av hur bra de mål som är uppställda i planen för strafftiden har blivit uppfyllda och hur regelbundet och varaktigt deltagandet i sysselsättningarna har varit. Sysselsättningspenningen kan dock helt eller delvis dras in ifall du får stöd från någon annan myndighet exempelvis studiestöd.

I stället för sysselsättningspenning betalas lön, om du deltar i arbete i öppen anstalt som utförs för någon annans än Brottspåföljdsmyndighetens räkning. Då ska du ha med dig skattsedel. Lön för arbete som i öppna anstalter utförs för någon annans än Brottspåföljdsmyndighetens räkning betalas enligt arbetade timmar. Lönen för arbete i öppen anstalt utgår med 4,70 eller 5,00 euro i timmen. Högre lön betalas vanligtvis för arbeten som kräver särskild kompetens, och de förhöjda lönerna är i regel tillfällig. Beslut om förhöjd lön fattas av biträdande direktören eller brottspåföljdschefen efter att arbetsledaren bedömt ditt arbete och prestation.

Utöver sysselsättningspenningen betalas du en brukspenning på 1,60 euro för varje dag som räknas in i strafftiden, även för helger.

Ska du betala räkningar, kontakta personalen.

Besök

Du får träffas med din familj, dina vänner och bekanta under fängelsetiden.

Det finns olika besökstyper, bl.a. övervakat besök, besök av barn, oövervakat besök och sammanträde med ombud. Besök kan även äga rum via videoförbindelse (Skype).

Läs noga fängelsets ordningsstadga! Ordningsstadgan innehåller närmare uppgifter om besökstiderna, hur länge besöken får vara, vilka villkor som gäller och hur man ansöker om besök av olika typer.

Kom ihåg att boka tid för dina besök i god tid så att man hinner med förberedelserna!

För övervakade besök ska du boka tid senast torsdag samma vecka 20.00. Du ska ange tiden för besöket och namnen på dem som kommer och besöker dig. Namnen skrivs in i registret över besökare. Ska du bjuda på något under besöket, ska du fixa det själv. Vid övervakade besök ska man uppträda korrekt och med respekt för andra besökare. Bilnycklarna, telefoner, matvaror och andra saker till dig ska dina besökare lämna i jouden. De som fyllt 15 år ska ha med sig legitimation när de kommer på besök.

Övervakade besök i Vånå fängelse sker lördagar, söndagar och helgdagar mellan 12.00 och 14.00, utom på julafton och midsommarafton. Besöken äger rum i den tidigare matsalen i huvudbyggnaden, och under sommaren på gårdsplanen som är anvisad för besöksändamål. Besökstiden är två timmar. Närmare tider framgår av fängelsets dagordning.

Du har möjlighet att anhålla om ett oövervakat besök på Vånå fängelse. Oövervakat besök förbereds vanligtvis med handledaren med ansvar för familjearbete och i enlighet med din plan för strafftiden. Beslutet fattas av biträdande direktören eller brottspåföljdschefen.

Oövervakade besök kallas vanligtvis för familjebesök. Det finns en separat anvisning för dem, som du ska ta del av in för besöket. Ett oövervakat besök kan avbrytas av personalen om de misstänker att våld eller andra övergrepp begås under besöket. Samtliga besökslokaler är rökfria.

När besökaren är yngre än 18 år

En minderårig besökare ges tillträde till fängelse för att besöka andra än sin egen förälder endast med samtycke från vårdnadshavaren. En besökare som fyllt 15 år får dock besöka sin nära anhörig utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte vårdnadshavaren explicit motsätter sig besöket. Om den minderåriga besökaren har omhändertagits, blir det barnskyddsmyndigheten som beslutar om samtycket.

En besökare under 15 år ges i regel inte tillträde till fängelse utan ledsagare.

Permission

Du kan beviljas tillstånd att för en kortare tid avlägsna dig från fängelset (permission). Permission kan beviljas med hänvisning till strafftidens längd eller ett viktigt eller ett synnerligen viktigt skäl. Syftet med permission är att stödja dig i att bevara dina kontakter och anpassa dig i samhället samt att lindra de negativa effekter som förlusten av friheten medför.

Permissionsansökan ska lämnas in skriftligen. Blanketter hittar du på jouten. Ansökan med eventuella bilagor ska du lämna in till personalen. Ansökan ska fyllas i omsorgsfullt på alla punkter. En noggrant ifylld och motiverad ansökan gör att föredragning kan ske och beslut fattas utan dröjsmål.

Restiden till orten där du ska vistas under permissionen beräknas enligt kortast väg eller kollektivtrafikens tidtabell. Restiden och avgångs- och återkomsttiderna enligt tidtabellen ska den sökande ta reda på själv. Om du anhåller om att få biljetter från fängelset för din permissionsresa måste du ge en tydlig motivering därtill. Du ska redogöra för din ekonomiska situation, vikten av permissionen, kostnaden för biljetterna och skälen till varför du anser att du ska få biljetterna beviljade. I regel ska de som får lön för arbete i öppen anstalt själva stå

för kostnaderna för resorna under permissioner. Ansökan om biljetter görs på en separat blankett, som lämnas in tillsammans med permissionsansökan för beslutsfattning.

Beslut om permission tas av enhetschefen eller biträdande direktören. I vissa fall fattas beslutet vid Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Permission kan också beviljas under ledsagning.

Tänk på att lämna in permissionsansökan i god tid, gärna två veckor före den ansökande tiden, så att den hinner handläggas!

Permission på basis av strafftidens längd

Permission på grundval av längden på din strafftid kan du få efter att du avtjänat straff så länge att du har kommit fram till den tidigast möjliga permissionstidpunkten.

Du kan få permission på basis av längden på strafftiden förutsatt att

- det främjar genomförandet av planen för din strafftid
- det kan anses sannolikt att du kommer att iaktta permissionsvillkoren och
- du förbinder dig att genomgå kontroll av nykterhet och drogfrihet och annan behövlig övervakning.

Du kan få permission på basis av strafftidens längd i upp till tre dygn inom förloppet av två månader.

Permission av viktigt skäl

Du kan också få permission om du har ett viktigt skäl. Viktigt skäl kan ha att göra med din familj eller med att sköta ärenden som gäller sysselsättning och utbildning, sociala eller boenderelaterade saker, utkomst och hälsovård. Motiveringen till permissionen ska kunna styrkas och verifieras när ansökan lämnas in. Med andra ord ska du tillställa tillräcklig dokumentation för din ansökan.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som utgör grund för permissionen nödvändigtvis kräver.

Permission av synnerligen viktigt skäl

Ett synnerligen viktigt skäl kan vara en allvarlig sjukdom eller begravning av en nära anhörig eller någon annan närstående eller någon annan likartad orsak. Motiveringen till permissionen ska kunna styrkas och verifieras när ansökan lämnas in. Med andra ord ska du tillställa tillräcklig dokumentation för din ansökan.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som utgör grund för permissionen nödvändigtvis kräver.

Deltagande i sysselsättning

Du är skyldig att delta i någon aktivitet som är ordnad eller godkänd av fängelset. Skyldigheten gäller under fastställd arbets- och sysselsättningstid. Hälsotillstånd, bristande funktionsförmåga eller ålder kan ligga till grund för att få dispens från sysselsättningsplikten. Planen för strafftiden avgör primärt vilken sysselsättning du blir placerad i. Sysselsättningen kan gå ut på att du deltar i fängelsets arbetsdrift, någon utbildning eller rehabiliterande aktivitet, t.ex. ett åtgärdsprogram eller individuella insatser.

För mer information vänd dig till personalen.

Arbetsdrift

På Vånå fängelse kan fångarna få jobba i team utanför anstalten. Arbete som utförs för någon annans än Brottsförmyndighetens räkning kan omfatta till exempel uppgifter relaterade till underhåll av naturområden under ledning av externa partners. För att komma till externt arbete ska du vända dig till överarbetsledaren strax efter att du skrivits in.

Ditt skattekort ska du lämna till personalen på jouren om du går och arbetar utanför anstalten. Löneutbetalning sker varannan vecka enligt schemat på huvudbyggnadens anslagstavla.

Du kan beviljas frigång för att kunna arbeta eller delta i arbetspraktik utanför fängelset. Detta kallas för civilt arbete. En förutsättning för att få civilt arbete är att det till avlöningsnivån och övriga villkor till väsentliga delar motsvarar de villkor som allmänt gäller likartat arbete. Om du

funderar på civilt arbete ska du ta upp detta på intagningsintervjun eller diskutera det med brottsförvaldschefen.

Du kan beviljas tillstånd till att inne i fängelset för egen räkning syssla med någon acceptabel arbetsverksamhet som lämpar sig för att utföras i fängelse, så kallat eget arbete.

Studier

På Vånå fängelse kan du få studera inne i fängelset eller få frigång för att kunna studera utanför fängelset med studietillstånd. I Vånå kan du slutföra din oavslutade grundutbildning. Undervisningen sker på distans via internet.

Dessutom har du möjlighet att syssla med studier i gymnasium, yrkesskola, yrkeshögskola och universitet utanför fängelset med ett separat studietillstånd. Ta kontakt med en brottsförvaldsanställd i ärenden som gäller studier.

Rehabiliterande insatser

Vid avdelningarna är det handledare och specialhandledare som håller i grupper och utför individuellt arbete. Mer information får du under intagningsintervjun och av din egen ansvariga tjänsteman.

På Vånå har du dessutom tillgång till rehabiliterande insatser som genomförs av utomstående aktörer. Samarbete bedrivs också med externa kontrahenter.

Elektroniska tjänster

Du kan uppfylla en del av din plan för strafftiden genom att använda dig av elektroniska tjänster. Information om användningen av arbetsstationerna för elektronisk kommunikation finns under rubriken Internet och elektroniska tjänster.

Under strafftiden kan man få tillstånd att använda internet för att stödja genomförandet av planen för strafftiden, till exempel för att sköta saker som gäller boende, utbildning och sysselsättning. Från fängelsets dator får du inte gå in på sociala medier. Om du för studierna behöver använda sociala medier, kontakta brottsförvaldschefen.

Du kan också meddelas tillstånd att använda din egen smarttelefon eller dator om du har ett grundat skäl därtill, till exempel för studier. I tillståndet fastställs användningsvillkoren och övervakningen. Man ordnar också kurser som stärker digitala färdigheter.

Befrielse från sysselsättningsplikt för viss tid

Har du regelbundet deltagit i någon sysselsättning kan du med beaktande av hur planen för strafftiden framskridit bli befriad från sysselsättningsplikten. Då kan du få ledigt två vardagar för varje kalendermånad under vilka du regelbundet deltagit i någon sysselsättning. För ansökan finns en separat blankett.

Eftersom arbetsdriften till stor del sker på våra partners arbetsplatser, ska befrielseplaneras i samarbete med arbetsledaren. Befrielsen från sysselsättningsplikten kan förläggas till en tidpunkt som är lämplig med avseende på anordnandet av sysselsättning i fängelset. Passliga tidpunkter för tidsbunden befrielse från skyldigheten att delta är till exempel jul och dagarna då arbetsledningen inte finns på plats. Befrielsedagarna ska tas ut inom ett år från utgången av den månad då du deltog i sysselsättningen.

Fritid

Fritidsaktiviteter

På fritiden kan du delta i fritidsaktiviteter som ordnas i fängelset. Tiderna står angivna i fängelsets dagordning. Utbudet varierar från anstalt till annan. Du kan vara med och påverka hur aktiviteterna planeras och genomförs genom att komma med förslag till personalen.

Fritidsfunktionerna står till ditt förfogande vardagar efter arbetsdagen fram till 19.30 och helger 08.00 till 19.30. När du ska delta i fritidsaktiviteter ska du anmäla dig vid jouden.

På Vånå kan du sjunga karaoke eller gå ut och ta en joggingtur på motionsspåret som är markerat i terrängen eller gå till gymmet. På sommartiden har tillgång till strandbastun enligt tidsschema som gäller under somrarna.

Uppdaterad information kan du ta del av på anslagstavlan i huvudbyggnaden. Kolla också i dagordningen.

Bibliotek

Du har tillgång till bibliotekstjänster. Bokbussen stannar vid huvudbyggnaden på tisdagar varannan vecka 18.30. Du ansvarar personligen för de böcker och annat material du lånat. Om du ett identitetsbevis att legitimera dig med kan du få ett bibliotekskort gratis på bokbussen. Vid behov kan du ansöka om permission för biblioteksbesök.

Bibliotekstiderna framgår av dagordningen för din enhet.

Andlig verksamhet och själavård

Du har möjlighet att delta i andliga sammankomster och få diskutera andliga frågor. Representanter för olika andliga grupper besöker Vånå fängelse regelbundet. Information om besöken finns i kalendern på anslagstavlan.

Om du vill kan du ansöka om permission för att kunna delta i andliga sammankomster inom ditt eget trossamfund. Fråga närmare personalen.

Hälsovård

Fånghälsovården förvaltas av Institutet för hälsa och välfärd. Fånghälsovården har en poliklinik i fängelset där du kan sköta dina hälsorelaterade ärenden. Via polikliniken går det att boka tid till läkare och tandläkare. Polikliniken ska du kontakta även i frågor som gäller psykisk hälsa. Telefon till polikliniken är 029 524 5689. Nyintagna fångar kommer att kontaktas av sjuksköterskan så snart som möjligt.

Är du sjuk eller skadad och inte kan vårdas inom fånghälsovården, tas du till undersökning och vård utanför fängelset.

Sjukskötaren är anträffbar vardagar 08.00 till 16.00. Läkare besöker polikliniken på Vånå varannan vecka. Tidsbokning via sjuksköterska.

Mediciner ordinerade till dig som du har i besittning ska du ta enligt läkarens anvisningar. Du får endast inneha mediciner som delas ut av fängelsesjuksköterskan, och som finns i påsar för dosdispensering eller dosetter utdelade av sjuksköterskan. Medicinerna ska förvaras i rummet på skrivbordet eller på nattbordet. Mödrarna på familjeavdelningen ska förvara medicinpåsarna på televisionsmöbeln. Du tillåts ha hos dig mediciner för upp till två veckors behov. Nya mediciner delas ut på tisdagar. Mediciner med utgången bäst före-datum eller som du inte tagit ska du omedelbart returnera till fängelsets sjukskötare eller till jouren.

Om du inte har medicinerna hos dig, får du dem från jouren enligt ordination. På vardagar distribueras medicinerna till morgon och eftermiddag i samband med närvarokontrollen. På helger och lätthelgdagar sker det mellan 08.00 och 09.30. På kvällarna får man medicinerna från jouren mellan 18.00 och 20.00.

Om du vill ha dina mediciner med dig till permissionen, ska du i god tid ansöka om detta hos sjuksköterskan. Detta är särskilt viktigt om du får substitutionsbehandling. Mediciner och recept som du tar med dig till fängelset tas till förvaring i fängelsets mottagning, i ditt fack för dina egna tillhörigheter.

Vid akuta hälsorelaterade problem kontakta fängelsepersonalen!

Hur man ska bete sig i fängelset

Fängelsestraffet regleras av ett flertal normer, regler och anvisningar. Kom ihåg att ta del av fängeslagen och fängelsets ordningsstadga. Läs också dagordningen på anslagstavlan på din enhet.

Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra fångar såväl som andra personer du möter i fängelset. Dessutom är du skyldig att följa personalens anvisningar och befallningar.

Du kan påföras disciplinstraff om du brutit mot bestämmelserna i fängelselagen, statsrådets förordning om fängelse, föreskrifter utfärdade av Brottsförmyndighetens centralförvaltningsenhet eller fängelsets ordningsstadga.

Du kan även få disciplinstraff om du i fängelset eller under uppsikt av en tjänsteman vid Brottsförmyndigheten gjort dig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter. Till sådana brott och förseelser räknas bl.a. straffbart bruk av narkotika, hindrande av tjänsteman, motstånd mot tjänsteman, lindrig misshandel, misshandel eller försök därtill, lindrig skadegörelse, skadegörelse, olaga hot och fånges vapeninnehav.

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada för fängelset (exempelvis utrustning som försvunnit eller gått sönder) är du skyldig att utge ersättning. Ärendet avgörs i sista hand i domstol.

Rätt att anföra klagomål och begära omprövning

Att anföra klagomål

Om du upplever att du har behandlats osakligt eller misstänker att en myndighet eller tjänsteman inte har iakttagit lagen eller fullgjort sina skyldigheter, kan du skriva ett klagomål till laglighetsövervakaren. I problem- och konfliktsituationer är det dock angeläget att försöka lösa problemet i första hand genom att diskutera med personalen. Att tala med personalen brukar vara det snabbaste sättet att få problemet löst.

Klagan ska anföras skriftligt och den får man skriva fritt på sitt eget modersmål. Av klagan ska klagandens namn och kontaktuppgifter framgå. Till klagan bör bifogas eventuella beslut utgivna i ärendet och andra relevanta handlingar. En förvaltningsklagan som gäller en omständighet som ligger mer än två år tillbaka i tiden prövas inte om inte särskilda skäl därtill föreligger.

Innehållet i klagomålet

1. I klagoskriften ska man precisera vilken verksamhet eller åtgärd eller underlåtenhet av Brottsförmyndighetens eller dess tjänsteman som man riktar kritik mot.

2. Klaganden ska uppge på vilka grunder han eller hon anser att Brottspåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman har förfarit på ett felaktigt sätt.
3. Så långt möjligt bör man även lämna uppgift om tidpunkten för det förfarande eller den underlåtenhet som kritiken gäller.
4. Det är tillrådligt att i klagoskriften ange om klagan rörande samma ärende anhängiggjorts på annat håll.

Tillställande av klagomålet till myndighet som utövar laglighetsövervakning

Lagligheten i verksamheten av Brottspåföljdsmyndigheten, dess enheter och tjänstemän övervakas inom myndigheten genom interna tillsyn. Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet övervakas dessutom av riksdagens biträdande justitieombudsman. Klagan över en och samma sak kan inte anföras hos mer än en tillsynsmyndighet. En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den.

Brottspåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagoärenden som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för fångarna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Regionförvaltningsverket i Norra Finland.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning är det primära rättsmedlet när det gäller att söka ändring i ett beslut. Brottspåföljdsmyndighetens beslut där man kan begära omprövning är uppräknade i lagarna om respektive påföljder (20 kap. 1 § i fängelselagen, 15 kap. 1 § i häktninglagen, 40 § i lagen om övervakad frihet på prov). Till ett beslut i vilket omprövning får begäras fogas en anvisning om hur man begär omprövning. Där ges anvisningar om hur begäran om omprövning ska framställas. Begäran om omprövning ska anföras i skriftlig form inom sju dagar från delfående av beslutet. Ändring i beslut som meddelats i ett ärende som gäller begäran om omprövning får sökas genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen.

I en klagoprocess behandlas i princip inte beslut i vilka ändring får sökas genom omprövningsförfarande. I en klagomålsprocess är det dock möjligt att undersöka processuella aspekter av ärendet, till exempel frågan om huruvida rätten att söka ändring har förverkligats.

Personalen och hur man uträttar ärenden

Syftet med verkställigheten av fängelse är att öka din beredskap för ett liv utan kriminalitet och skapa förutsättningar för din återanpassning till samhället. Det är mot detta mål som fängelsepersonalen arbetar i samverkan med dig, var och en i enlighet med sin respektive arbetsbeskrivning. Syftet är att främja ditt fysiska, psykiska och sociala välbefinnande samt att stödja dig i att uppnå de mål som ställts upp för dig för den tid du avtjänar straff. I alla frågor du möter kan du alltid vända dig till din ansvarige tjänsteman eller någon annan anställd.

Det finns också ett flertal externa aktörer som medverkar i fängelserna och besöker fångar. Du kan diskutera med deras representanter och delta i den mångsidiga rehabiliterande verksamhet som de anordnar. Mer information om externa aktörer får du på anslagstavlor och av personalen.

Genom att fylla i ett ärendeformulär kan du boka tid hos fängelsepersonalen för skötseln av dina egna ärenden. Det är angeläget med att boka tid för att personalen verkligen ska ha tid att koncentrera sig på just din sak. Ärendeformulär finns att få på jouren, och de ska fyllas i omsorgsfullt. Lämna in det ifyllda formuläret till fängelsepersonalen för vidarebefordran till rätt tjänsteman.

På enhetens anslagstavla hittar du personalens kontaktuppgifter.

Ta kontakt i första hand genom att fylla i ett ärendeformulär. Då kommer personalen säkert att ha tid just för dig.

Personalen på Vånå fängelse är här för dig. Om du undrar över något, vänd dig då modigt till personalen!